

NHU CẦU ĐƯỢC TƯ VẤN VỀ SỨC KHOẺ SINH SẢN CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

Nguyễn Thị Liên

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội.

1. Đặt vấn đề

Trong những năm gần đây, một trong những vấn đề được thanh niên quan tâm là sức khỏe sinh sản (SKSS). Những hiểu biết về SKSS là không thể thiếu trong hành trang của thanh niên để trở thành những công dân hữu ích cho xã hội. Sinh viên nói chung và sinh viên Sư phạm nói riêng là một trong những lực lượng nòng cốt quyết định tương lai của đất nước. Không những thế, sinh viên Sư phạm còn có trách nhiệm giáo dục SKSS cho thế hệ tiếp theo, và họ sẽ là những tuyên truyền viên tích cực về SKSS cho cộng đồng.

Chính vì thế, việc tìm hiểu nhu cầu được tư vấn về SKSS của sinh viên Sư phạm là một việc làm rất quan trọng, nhằm góp phần trực tiếp vào việc thực hiện mục tiêu phát triển con người toàn diện, góp phần nâng cao đời sống tinh thần cho cộng đồng, trong đó có sinh viên.

Chương trình hành động của Hội nghị quốc tế về Dân số và Phát triển tổ chức tại Cairo tháng 9 năm 1994 đã định nghĩa: *"Sức khỏe sinh sản là một tình trạng hoàn hảo về thể chất, tinh thần và xã hội, không chỉ đơn thuần là không bị bệnh tật hay ốm đau, trong mọi vấn đề liên quan đến bộ máy sinh sản cũng như các chức năng và quá trình của hệ thống này."* [Nguồn: UNFPA. *Tình trạng dân số thế giới*. 2003, trang 2].

2. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

Nhằm xác định nhu cầu được tư vấn về SKSS của sinh viên Sư phạm, chúng tôi đã tiến hành trưng cầu ý kiến của 430 khách thể là nam và nữ sinh viên năm thứ nhất (khóa 55) và năm thứ ba (khóa 53), thuộc các khoa: Toán, Lý, Văn, Sử của Trường Đại học Sư phạm Hà Nội (ĐHSPHN).

Các phương pháp chủ yếu được dùng trong nghiên cứu này là: nghiên cứu tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi, phương pháp thống kê toán học với phần mềm SPSS 12.0.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Những lý do sinh viên ĐHSPHN lựa chọn loại hình tư vấn về SKSS

Bảng 1: Lý do sinh viên ĐHSPHN lựa chọn loại hình tư vấn về SKSS

Lý do	Kết quả				Thứ tự ưu tiên
	Đúng		Sai		
	SL	%	SL	%	
Cung cấp nhiều thông tin bổ ích về SKSS	368	96,1	15	3,9	2
Giúp họ hiểu biết chính xác hơn về những vấn đề liên quan đến việc chăm sóc SKSS	397	97,8	9	2,2	1
Giải toả cho họ những khó khăn, vướng mắc mà họ đang gặp phải về SKSS	358	94,2	22	5,8	3
Làm cho họ cảm thấy hài lòng khi tìm đến những sự trợ giúp đó	202	63,7	115	36,3	5
Giúp họ đem lại hiệu quả công việc trong quá trình giải quyết vấn đề về SKSS	263	77,4	77	22,6	4

Kết quả bảng 1 cho thấy, phần lớn sinh viên ĐHSP Hà Nội đánh giá cao vai trò của tư vấn SKSS. Yếu tố sinh viên cho là quan trọng nhất chính là việc giúp họ hiểu biết chính xác hơn về những vấn đề liên quan đến việc chăm sóc SKSS (97,8%). Cuối cùng là yếu tố làm cho họ cảm thấy hài lòng khi tìm đến những sự trợ giúp đó (63,7%). Như vậy, sinh viên đã nhìn nhận đúng về hoạt động của loại hình tư vấn, thấy được tầm quan trọng của nó đối với việc giúp SV chăm sóc và bảo vệ SKSS một cách tốt nhất.

3.2. Nhu cầu được tư vấn về SKSS của sinh viên ĐHSPHN

Bảng 2: Nhu cầu được tư vấn về SKSS của sinh viên ĐHSP Hà Nội

Nội dung cần được tư vấn	Kiến thức		Kỹ năng	
	SL	%	SL	%
Quan hệ tình dục an toàn	50	15,6	79	28,8
Mang thai sớm	8	2,6	5	1,9
Sử dụng bao cao su	2	0,6	4	1,5
Tình bạn trong sáng	67	21	36	12,9
Tình yêu bền vững	46	14	21	7,4

Hôn nhân hạnh phúc	8	2,5	11	4
Giới - Giới tính	13	4,1	7	2,6
Định thời gian sinh con	3	1	1	0,4
Kế hoạch hoá gia đình	3	1	1	0,4
Phòng tránh HIV& AIDS	11	3,5	3	1,1
Dinh dưỡng phòng tránh bệnh tật	18	5,7	11	4
Tránh quan hệ tình dục trước hôn nhân	35	11,1	40	14,7
Tránh có thai ngoài ý muốn	5	1,6	1	0,4
Làm mẹ an toàn và chăm sóc trẻ	3	1	2	0,7
Sử dụng các biện pháp tránh thai	1	0,3	1	0,4
Cách giữ gìn vệ sinh thân thể và hệ thống sinh sản	42	13,2	29	10,4
Chữa bệnh liên quan đến SKSS	14	4,4	9	3,2
Nhận biết dấu hiệu của mang thai	1	0,3	2	0,7
Nhận biết dấu hiệu của bệnh phụ khoa - nam khoa	4	1,3	6	2,2
Phòng bệnh lây truyền qua đường quan hệ tình dục	3	0,9	7	2,5
Sự tham gia của nam giới vào SKSS	4	1,3	3	1,1
Hành vi tình dục và sinh sản có trách nhiệm	10	3,2	10	3,7

Kết quả bảng 2 cho thấy, kiến thức về SKSS mà sinh viên cần được tư vấn nhiều nhất là "tình bạn trong sáng" (số người lựa chọn là quan trọng nhất chiếm 21%). Theo SV, nếu được cung cấp đầy đủ kiến thức làm thế nào để xây dựng được tình bạn trong sáng sẽ là yếu tố giúp cho họ có thể thiết lập được các mối quan hệ lành mạnh trong cuộc sống, tránh những sai lầm có thể xảy ra. Kiến thức về "sử dụng biện pháp tránh thai" và "nhận biết dấu hiệu của mang thai" ít sinh viên có nhu cầu tư vấn hơn cả (0,3%).

Kỹ năng mà sinh viên có nhu cầu cần được tư vấn nhiều nhất là "tình dục an toàn" (28,8%). Sinh viên ĐHSP Hà Nội cho rằng, hiện nay do cuộc sống đề cao tự do cá nhân, việc sinh viên chấp nhận sống thử khá phổ biến, dẫn đến những hậu quả xấu. Vì vậy, một trong những cách để họ tự bảo vệ chính mình là cần phải nắm được kỹ năng quan hệ tình dục an toàn.

3.3. Loại hình tư vấn về SKSS được sinh viên ĐHSP Hà Nội mong muốn tiếp cận

Bảng 3: Các loại hình tư vấn SKSS được sinh viên ĐHSP Hà Nội mong muốn tiếp cận

Loại hình tư vấn	Kết quả		Thứ tự ưu tiên
	SL	%	
Gặp gỡ trực tiếp các chuyên gia tư vấn	127	29,6	1
Qua đài	83	19,3	2
Qua thư từ	65	15,4	3
Qua internet	64	14,8	4
Qua điện thoại	46	10,6	5
Tất cả đều thích hợp	23	5,3	6
Hoạt động ngoại khoá	15	3,4	7
Qua tivi	7	1,7	8

Kết quả thu được ở bảng 3 cho thấy, hình thức tư vấn mà sinh viên ĐHSP Hà Nội muốn được tiếp cận nhiều nhất khi có vấn đề là "gặp gỡ trực tiếp các chuyên gia tư vấn" (29,6%). Vì gặp gỡ trực tiếp sẽ trao đổi được nhiều vấn đề và các nhà tư vấn sẽ tháo gỡ các vướng mắc, khó khăn trong lĩnh vực SKSS một cách hiệu quả, tìm được sự đồng cảm và kín đáo, không sợ bị phán xét, lên án. Có 19,3% sinh viên mong muốn được tư vấn gián tiếp qua đài phát thanh. Vì đây là phương tiện thông tin đại chúng mọi sinh viên có thể tiếp cận dễ dàng, biết nhiều thông tin lại không tốn nhiều tiền, không phải lo lắng ngại ngùng như tư vấn trực tiếp. Đối với hình thức tư vấn qua thư từ, sinh viên có thể bày tỏ một cách chân thành vấn đề vướng mắc của mình mà không chút e ngại, họ có thể dấu tên dễ dàng để tránh được sự tò mò của người khác (15,4%)... Hình thức tư vấn qua internet được 14,8% số sinh viên lựa chọn, vì bất cứ lúc nào có nhu cầu là có thể tìm hiểu được ngay. Đây là hình thức nhanh nhất và thuận tiện nhất. Ngoài ra, nếu cần, họ có thể dùng thư điện tử để trao đổi tỉ mỉ mà không ngại ngần gì. Với 10,6% số sinh viên cho rằng không phải đi xa mà vẫn trao đổi được trực tiếp với các nhà tư vấn, họ lựa chọn hình thức tư vấn qua điện thoại. Hình thức tư vấn qua ti vi được xem là ít phù hợp nhất (1,7%), tuy có kín đáo nhưng không tiện lợi vì vừa phải gửi thư, vừa phải để ý theo dõi xem họ có trả lời hay không và vào thời điểm nào sẽ được phát trên tivi.

3.4. Những cách thức đáp ứng nhu cầu được tư vấn SKSS của Trường ĐHSPHN được sinh viên mong đợi

Bảng 4: Những cách thức đáp ứng nhu cầu được tư vấn SKSS của Trường ĐHSPHN được sinh viên mong đợi

Cách thức	Kết quả		Thứ tự ưu tiên
	SL	%	
Môn học cụ thể về SKSS	77	17,9	5
Hoạt động ngoại khoá về SKSS	104	24,2	3
Tổ chức những buổi nói chuyện chuyên đề SKSS	154	36,0	1
Thành lập văn phòng tư vấn SKSS tại trường	150	35,1	2
Lồng ghép nội dung về SKSS vào các hoạt động của Đoàn thanh niên - Hội sinh viên	100	23,3	4

Nhận thấy vai trò của công tác tư vấn đối với việc trang bị kiến thức và kỹ năng chăm sóc, bảo vệ SKSS cũng như để phù hợp với điều kiện sống của mình, có 35,1% số sinh viên mong muốn được nhà trường đầu tư xây dựng văn phòng tư vấn SKSS tại trường.

Tóm lại, SKSS là một vấn đề tế nhị và nhạy cảm đối với sự phát triển tâm sinh lý của lứa tuổi thanh niên - sinh viên. Để đáp ứng nhu cầu về sự hiểu biết cũng như việc trang bị cho sinh viên những kỹ năng chăm sóc và bảo vệ SKSS của sinh viên ĐHSP Hà Nội, nhà Trường ĐHSP Hà Nội cần có các giải pháp như tổ chức các hoạt động ngoại khoá, thành lập văn phòng tư vấn tại trường nhằm giúp sinh viên tham gia tích cực vào các hoạt động chung, cũng như giúp sinh viên có những hiểu biết nhất định về lĩnh vực này để nâng cao SKSS cho họ.